

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 10.11.2008
COM(2008) 710 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT**

**over de ontwikkeling van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie
(SIS II)**

**Voortgangsverslag
Januari 2008 – juni 2008**

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Stand van het project.....	4
2.1.	Vooruitgang in de verslagperiode	4
2.1.1.	Algemeen tijdschema voor SIS II	4
2.1.2.	Vorbereidingen voor de migratie	5
2.1.2.1.	Tijdschema voor de migratie en rechtsinstrumenten	5
2.1.2.2.	Tijdschema voor de migratie en specificaties van de conversiefaciliteit.....	5
2.1.3.	Netwerkinstallatie	5
2.1.4.	Testen van het centraal SIS II	6
2.1.5.	Tests waarbij de lidstaten zijn betrokken	6
2.1.5.1.	Connectiviteitstest (ICT).....	6
2.1.5.2.	Conformiteitstest (CT)	6
2.1.5.3.	Operationele systeemtest (OST)	7
2.1.6.	Operationeel beheer	7
3.	Beheer	8
3.1.	Projectbeheer.....	8
3.1.1.	Planning.....	8
3.1.2.	Risico's.....	8
3.1.3.	Raad voor projectbeheer	8
3.1.4.	Financieel beheer	8
3.2.	Vergaderingen.....	8
3.2.1.	Vergaderingen van het SIS II-comité.....	9
3.2.2.	Nationale planning en coördinatie	9
3.2.3.	Zittingen van de Raad	9
4.	Prioriteiten voor de volgende verslagperiode	10
4.1.	Tests	10
4.1.1.	Voorlopige systeemacceptatietest (PSAT).....	10
4.1.2.	Vorbereidingen voor de algemene test (GT).....	10
4.2.	Ontwikkeling ten behoeve van de migratie.....	10

4.3.	Operationeel beheer	10
4.4.	Beveiliging en gegevensbescherming	11
5.	Conclusies	11

1. INLEIDING

In dit voortgangsverslag wordt beschreven wat de Commissie gedurende de eerste helft van 2008 heeft gedaan op het gebied van de ontwikkeling van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II). Dit verslag wordt aan de Raad en het Europees Parlement voorgelegd overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EG) nr. 2424/2001 van de Raad van 6 december 2001 betreffende de ontwikkeling van een Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II)¹. Dit verslag vormt tevens een verslag over de stand van de tests als bedoeld in Verordening (EG) nr. 189/2008 van de Raad betreffende het testen van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) en Besluit 2008/173/EG van de Raad inzake de tests betreffende het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

Het SIS II-project is in drie fasen verdeeld. Fase 1 betrof het systeemontwerp en was voor deze verslagperiode afgesloten. In fase 2 wordt aan de ontwikkeling en het testen van het centrale systeem gewerkt, een aanzienlijk deel van de huidige werklast. Deze fase zal naar verwachting eind 2008 worden afgesloten. In fase 3 worden de laatste tests uitgevoerd en vindt de migratie van het momenteel gebruikte SIS 1+ naar SIS II plaats. De voorbereidingen voor de migratie zijn nu al aan de gang. Om een volledig beeld te kunnen geven van alle activiteiten die met het SIS II-project samenhangen, komen in dit verslag ook potentiële risico's en het financiële, operationele en projectmanagement aan de orde.

2. STAND VAN HET PROJECT

2.1. Vooruitgang in de verslagperiode

2.1.1. Algemeen tijdschema voor SIS II

Na de succesvolle implementatie van SISone4all en de daaropvolgende opheffing van de controles aan de grenzen met de nieuwe lidstaten, kwam de JBZ-Raad in februari 2008 tot de conclusie dat er een nieuw tijdschema voor SIS II moest komen, dat mogelijk moest maken dat SIS II in september 2009 van start gaat. Gedurende de eerste maanden van deze verslagperiode hebben de diensten van de Commissie vooral, in zeer nauwe samenwerking met deskundigen van de lidstaten en de "vrienden van SIS II"², aandacht besteed aan de herziening van het tijdschema voor SIS II.

Bij het uitwerken van het nieuwe tijdschema is een aantal nog open vraagstukken met betrekking tot het SIS II-tijdschema als potentieel tijdrovend en/of anderszins risicovol aangemerkt, zoals:

- de ontwikkeling van een faciliteit voor de conversie van SIS 1+ naar SIS II;

¹ PB L 321 van 13.12.2001, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1988/2006 van de Raad (PB L 411 van 30.12.2006, blz. 1); de wijzigingen in de verordening van 2006 hebben geen betrekking op artikel 6.

² De groep "vrienden van SIS II" is in februari 2008 door de Raad opgericht en ziet toe op de implementatie van SIS II in de lidstaten. De groep bestaat uit hooggeplaatste vertegenwoordigers van Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Spanje, Tsjechië en Zweden.

- migratie tijdens de zomervakantieperiode;
- gebruik van externe contractanten.

Deze vraagstukken werden, naast andere, uitgebreid besproken door de “vrienden van SIS II”, in de bevoegde voorbereidende organen van de Raad en op de Raadsvergaderingen van april en juni 2008.

2.1.2. Voorbereidingen voor de migratie

2.1.2.1. Tijdschema voor de migratie en rechtsinstrumenten

De Commissie zal er (met medewerking van de landen die aan SIS 1+ deelnemen) voor zorgen dat de centrale onderdelen van SIS II en de verbindingen met de nationale systemen uiterlijk eind 2008 zijn getest en functioneel zijn. Dit is de termijn die geldt voor de voltooiing door de Commissie van de ontwikkeling van de centrale onderdelen van SIS II. Het SIS II-project gaat echter verder dan de ontwikkeling van deze centrale onderdelen. In 2009 zal het centrale SIS II in zijn geheel samen met de nationale toepassingen worden getest.

De Commissie heeft de voorstellen voor een besluit en een verordening van de Raad ingediend om een juridisch kader te scheppen voor de migratie van SIS 1+ naar SIS II, met inbegrip van de eindtests van SIS II.

De Commissie heeft op 16 april 2008 voorstellen goedgekeurd voor de rechtsinstrumenten betreffende de migratie van de SIS 1+-omgeving naar de technische omgeving van SIS II. Deze voorstellen worden momenteel besproken bij de Raad en het Parlement.

2.1.2.2. Tijdschema voor de migratie en specificaties van de conversiefaciliteit

Er bestaat consensus over de algemene aanpak van de migratie van SIS 1+ naar SIS II, die inhoudt dat alle nationale systemen in één keer worden overgeschakeld. Het succes van SISone4all betekent echter dat veel meer lidstaten/gebruikers moeten worden gemigreerd dan oorspronkelijk was gepland.

De Raad heeft op 28 februari 2008 bevestigd dat de migratie van SIS 1+ naar SIS II zo zal worden geregeld dat in geval van onverwachte problemen kan worden uitgeweken naar een geleidelijke migratie. Hij heeft de Commissie verzocht om met het oog daarop een conversiefaciliteit te ontwikkelen, die gedurende zeer korte tijd kan worden gebruikt voor het converteren tussen SIS 1+ en SIS II, zodat het SIS in elk scenario kan blijven functioneren. Een lidstaat of gebruiker die dergelijke problemen ondervindt, wordt geacht de situatie zo snel mogelijk te verhelpen.

2.1.3. Netwerkinstallatie

Het SIS II-project omvat de aanleg van een wide area-communicatienetwerk dat voldoet aan bepaalde eisen betreffende beschikbaarheid, beveiliging, geografische dekking en dienstverleningsniveau. Via dit netwerk kunnen de nationale en centrale systemen communiceren³. De centrale eenheid (CU) en de vervangende centrale eenheid (BCU) zijn sinds eind 2007 voor de lidstaten toegankelijk. Alle lidstaten en alle huidige gebruikers zijn

³ De regelingen voor het gebruik van de versleutelingseenheid voor SIS II moeten nog worden afgerond.

nu met hun hoofdlocatie en vervangende locatie op het s-Testa-netwerk aangesloten. Zwitserland is sinds 3 juni 2008 met het s-Testa-netwerk verbonden.

2.1.4. Testen van het centraal SIS II

De tests van de systeemoplossingen (System Solution Tests – SST) zijn bedoeld om te controleren of het centrale SIS II, zoals dat op de centrale locaties is geïmplementeerd, aan de technische specificaties voldoet. Deze tests zijn, zonder de nationale systemen, in december 2007 afgerond en begin 2008 aanvaard.

2.1.5. Tests waarbij de lidstaten zijn betrokken

Momenteel worden drie soorten tests uitgevoerd waarbij de lidstaten/gebruikers zijn betrokken. Met de connectiviteitstest wordt getoetst of het nationale SIS II verbinding kan maken met het centrale SIS II. Met de conformiteitstest wordt de interactie tussen het nationale systeem en het centrale systeem afzonderlijk getest op basis van een aantal met de lidstaten overeengekomen testcases. De nationale systemen van de lidstaten kunnen verschillende kenmerken hebben (bijv. wat het gebruik van nationale kopieën betreft), en de testcases zijn dan ook afhankelijk van het profiel van de lidstaat. Met de operationele systeemtest wordt geverifieerd dat het centrale systeem kan functioneren met een aantal aangesloten nationale systemen. Bij deze testfase zijn de lidstaten en de gebruikers betrokken en wordt niet met simulaties gewerkt. Deze tests verlopen volgens plan, hoewel het nodig is gebleken het tijdschema enigszins aan te passen.

2.1.5.1. Connectiviteitstest (ICT)

Met de connectiviteitstest wordt getoetst of de nationale systemen van SIS II verbinding kunnen maken met het centrale systeem.

Op 30 juni 2008 was de stand van zaken als volgt:

Voor de onderstaande 24 lidstaten en gebruikers waren de informele connectiviteitstests afgerond:

AT, DE, PT, LU, EL, IT, SI, SK, IS, FI, NO, HU, NL, CZ, LT, DK, ES, CY, SE, BE, PL, EE, MT, LV

Voor de onderstaande vijf lidstaten en gebruikers waren de connectiviteitstests nog aan de gang:

Eurojust, Europol, FR, IE, UK

De onderstaande gebruikers waren nog niet met de informele connectiviteitstests begonnen:

CH

2.1.5.2. Conformiteitstest (CT)

Met de conformiteitstest wordt de interactie tussen het nationale systeem en het centrale systeem voor ieder nationaal systeem afzonderlijk getest op basis van een aantal met de lidstaten overeengekomen testcases. De nationale systemen van de lidstaten kunnen

verschillende kenmerken hebben (bijv. wat het gebruik van nationale kopieën of biometrie betreft), en de testcases zijn dan ook afhankelijk van het profiel van de lidstaat.

Aan de conformiteitstest wordt momenteel door achttien lidstaten deelgenomen:

De eerste groep (elf lidstaten: SE, NO, PT, IT, FI, HU, EL, NL, CY, DE, AT) heeft de conformiteitstest voor een groot deel afgerond.

Een tweede groep (zeven lidstaten: DK, LT, EE, ES, IS, LU, LV) is onlangs met de conformiteitstest begonnen. De overige zullen hiermee volgens plan binnenkort een begin maken. In oktober 2008 zouden alle lidstaten volgens plan gereed moeten zijn.

2.1.5.3. Operationele systeemtest (OST)

Bij de operationele systeemtest (OST) wordt het centrale systeem getest met een aantal daarmee verbonden nationale systemen. Bij deze testfase zijn de lidstaten en de gebruikers betrokken en wordt niet met simulaties gewerkt. De OST moet waarborgen dat het centrale systeem, wanneer het in gebruik wordt genomen, aan de functionele en technische eisen voldoet. De OST-fase is op 21 mei 2008 begonnen. Aan de functionele OST wordt door negen lidstaten en gebruikers deelgenomen: AT, CY, DE, IT, NL, PT, SE, EL en NO. Het minimumaantal lidstaten voor het uitvoeren van deze testfase was zes. Hoewel de OST volgens de planning eind augustus 2008 zou moeten zijn afgerond, bestaat er bezorgdheid over de stabiliteit van het centrale systeem.

2.1.6. *Operationeel beheer*

De voorbereidingen voor het operationele beheer zijn op schema, rekening houdend met de synergie die het beheer van SIS en VIS oplevert. Met de nationale autoriteiten van Frankrijk, waar het centrale systeem wordt gehuisvest, en Oostenrijk, waar het business continuïteitsysteem wordt gevestigd, moet nog een aantal dienstverleningsovereenkomsten voor SIS II worden gesloten voor de overgangperiode totdat het permanente beheer van SIS II is ingesteld. De tweede overeenkomst met Frankrijk, betreffende de terbeschikkingstelling van personeel en de opleiding voor SIS II-taken, is ondertekend. Binnenkort gaan onderhandelingen van start over de derde overeenkomst, die betrekking heeft op activiteiten die de Franse autoriteiten moeten uitvoeren in de aanloopfase tot aan de inbedrijfstelling van het systeem.

In maart 2008 is een stuurgroep operationeel beheer opgericht (met vertegenwoordigers van de Commissie, Frankrijk en de hoofdcontractant voor de ontwikkeling). Deze is in de verslagperiode driemaal bijeengekomen om problemen te bespreken en ervoor te zorgen dat de voorbereidingen voor het operationeel beheer goed verliepen. Ook is opdracht gegeven voor het opstellen van een organisatieplan voor het operationeel beheer, met een evaluatie van de huidige organisatorische opzet in Straatsburg en de gewenste organisatorische opzet voor SIS II en VIS.

3. BEHEER

3.1. Projectbeheer

3.1.1. Planning

Het complete tijdschema voor SIS II is door de Raad op 5 juni 2008 goedgekeurd.

3.1.2. Risico's

Op de bijeenkomst van de “vrienden van SIS II” werd opgemerkt dat het tijdschema twee grote risico's inhoudt: het eerste betreft de fase waarin alle functies van het centrale systeem worden getest met de nationale systemen, en waarin op zowel centraal als nationaal niveau nog fouten kunnen voorkomen; het tweede betreft de omstandigheid dat de aanvullende versie van de technische specificaties niet voor de aanvang van de migratiefase in 2009 wordt verwacht. De Commissie is het volledig eens met deze risicoanalyse.

3.1.3. Raad voor projectbeheer

Naast de diensten van de Commissie en de contractanten voor het project is ook vertegenwoordigers van het Duitse, het Portugese, het Sloveense en het Franse voorzitterschap, alsmede een vertegenwoordiger van het C.SIS, verzocht in de raad voor projectbeheer zitting te nemen. De raad behandelt vraagstukken in verband met contracten en houdt toezicht op de te leveren prestaties en te behalen mijlpalen. De raad is in de verslagperiode viermaal bijeengekomen.

3.1.4. Financiële beheer

In de algemene begroting voor 2008 is in totaal 26 620 000 EUR aan kredieten voor SIS II-activiteiten opgenomen. De Commissie heeft op 21 december 2007 een financieringsbesluit goedgekeurd waarbij in totaal 19 000 000 EUR werd toegekend voor SIS II (huishoudelijke uitgaven van het Schengeninformatiesysteem en andere huishoudelijke uitgaven die daaruit kunnen voortvloeien) en 7 620 000 EUR voor SIS 1+ (installatie van een communicatie-infrastructuur voor SIS 1+ en exploitatie en beheer van die communicatie-infrastructuur).

Aangezien de begroting van 7 620 000 EUR voor SIS 1+ niet voor deze activiteit zal worden gebruikt, omdat deze begin 2008 door de Raad is overgenomen, is het bedrag overgeboekt naar SIS II ten behoeve van aanvullende activiteiten waarom de Raad heeft verzocht.

De andere hoofdonderdelen van de uitgaven voor SIS II in 2008 betreffen opleiding en instrumenten, het netwerk, de voorbereidingen voor de overdracht van de kennis die in de broncode is vervat, de voorbereidingen voor het operationele beheer – de overeenkomsten met Frankrijk en Oostenrijk, externe bijstand voor ontwikkeling en kwaliteitscontrole, veranderingen in SIS II, studies, juridisch advies, voorlichting, installatie, exploitatie en beheer van de communicatie-infrastructuur voor het SIS. Van de totale kredieten voor SIS II is 54,60% vastgelegd en van de betalingskredieten is 27,31% besteed.

3.2. Vergaderingen

Bij het SIS II-project zijn zowel de Commissie als de lidstaten betrokken. Het kan alleen tot een goed einde worden gebracht als de nationale systemen voor SIS II op tijd worden ontwikkeld en aangesloten. Regelmatige vergaderingen en verslagleggingsmechanismen zijn essentieel voor een effectief projectbeheer. Voor de voortgang van het proces is het

noodzakelijk dat de lidstaten op transparante wijze alle problemen rapporteren die zij op nationaal vlak tegenkomen.

3.2.1. Vergaderingen van het SIS II-comité

De Commissie wordt bij de ontwikkeling van SIS II bijgestaan door het SIS II-comité. Dit comité is in de periode januari–juni 2008 viermaal bijeengekomen.

Naast de regelmatige vergaderingen van het SIS II-comité zijn bijeenkomsten georganiseerd met deskundigen van de lidstaten voor het bespreken van technische bijzonderheden. Deze bijeenkomsten zijn over het algemeen gericht op vraagstukken die samenhangen met specifieke projectresultaten.

- De “testadviesgroep” brengt advies uit aan het SIS II-comité over vraagstukken met betrekking tot de organisatie, de uitvoering en de interpretatie van tests. Deze groep is in de verslagperiode 24 maal bijeengekomen.
- De “stuurgroep voor wijzigingsbeheer” verstrekt advies over de indeling, de kwalificatie en de mogelijke impact van de correctie van gemelde problemen. Deze stuurgroep rapporteert eveneens aan het SIS II-comité en is in de verslagperiode vijfmaal bijeengekomen.
- De werkgroep migratie, die door het SIS II-comité in oktober 2007 was opgericht, kreeg als taak een coherente strategie en een overkoepelend plan uit te werken voor de tijdige voorbereiding en uitvoering van de migratie van SIS 1+ naar SIS II, en een risicoanalyse en een noodplan op te stellen. Het mandaat van de werkgroep migratie eindigde in december 2007. Ter voortzetting van de activiteiten op dit kritieke terrein zijn zeven migratieworkshops georganiseerd.

3.2.2. Nationale planning en coördinatie

In het kader van het SIS II-comité is een werkgroep opgezet waarin de nationale projectmanagers (NPM’s) van de lidstaten zitting hebben. Deze NPM-bijeenkomsten behandelen vraagstukken in verband met de planning en risico’s en activiteiten op het centrale en nationale projectniveau. In de verslagperiode zijn vier NPM-bijeenkomsten gehouden.

De lidstaten is verzocht maandelijks verslag uit te brengen om een gedetailleerd beeld te verkrijgen van de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkeling. Voor sommige lidstaten is de stand van de ontwikkeling van het nationale systeem namelijk onbekend, wat gevolgen kan hebben voor de voltooiing van de tests van SIS II. Tijdens de NPM-bijeenkomst van januari 2008 in Straatsburg brachten de vertegenwoordigers van de lidstaten een bezoek aan de locatie waar het centrale SIS II zal worden ondergebracht.

3.2.3. Zittingen van de Raad

De diensten van de Commissie nemen deel aan de vergaderingen van de werkgroepen van de Raad die zich met het Schengeninformatiesysteem bezighouden. Zij brengen maandelijks mondeling verslag uit over de voortgang van het SIS II-project en de daarmee samenhangende risico’s. De diensten van de Commissie brengen tevens maandelijks schriftelijk verslag uit aan het SIS II-comité over de voortgang en de met het project samenhangende risico’s.

Over de stand van zaken met betrekking tot het SIS II-project is verslag uitgebracht aan de JBZ-Raad van 28/29 februari 2008, 17/18 april 2008 en 5/6 juni 2008, alsmede op alle vergaderingen van het comité van artikel 36 EU-Verdrag.

4. PRIORITEITEN VOOR DE VOLGENDE VERSLAGPERIODE

4.1. Tests

Om te waarborgen dat alle aspecten van SIS II voldoende solide en effectief zijn, moet uitvoerig worden getest.

Net als in deze verslagperiode zal het testen ook in de tweede helft van 2008 hoog op de prioriteitenlijst staan wat inspanningen en werklast betreft.

4.1.1. Voorlopige systeemacceptatietest (PSAT)

De PSAT is een contractuele mijlpaal die moet uitmonden in de voorlopige systeemacceptatie van het centrale SIS II. De test moet aantonen dat SIS II de belasting van ten minste 15 aangesloten lidstaten aankan en daarbij prestaties levert die binnen de afgesproken limieten vallen.

De voorbereidingen voor de PSAT zijn formeel van start gegaan met een presentatie op de NPM-bijeenkomst van juni 2008 en een formele bijeenkomst met de lidstaten op 18 juni 2008. Tijdens laatstgenoemde bijeenkomst werden de voorbereidingen voor de planning van de PSAT nader besproken met het oog op het opstellen van de documentatie en procedures die voor de uitvoering van de test vereist zijn. Dit proces zal de komende maanden in beslag nemen en in september 2008 worden afgerond.

4.1.2. Voorbereidingen voor de algemene test (GT)

Het doel van de GT is SIS II in zijn geheel te testen, dat wil zeggen zowel het centrale systeem en de nationale systemen als de applicaties, om na te gaan of het systeem ten minste even goed presteert als SIS 1+. De technische besprekingen over de beste manier om de testresultaten te evalueren, zijn aan de gang.

4.2. Ontwikkeling ten behoeve van de migratie

De ontwikkeling van de conversiefaciliteit voor de migratie wordt in de volgende verslagperiode ter hand genomen. De lidstaten hebben toegezegd ter ondersteuning van deze activiteit de nodige technische gegevens betreffende SIS 1+ te verstrekken.

4.3. Operationeel beheer

De Commissie, Frankrijk en Oostenrijk zullen een bijeenkomst houden over de onderhandelingen over een tweede overeenkomst met Oostenrijk, die betrekking zal hebben op opleiding en andere diensten die voor de inbedrijfstelling van het systeem moeten worden geleverd, en op het invullen door Frankrijk van het profiel voor de administrator voor de vervangende centrale eenheid in Salzburg.

De lidstaten zullen worden geraadpleegd over het dienstverleningsniveau dat zij van het systeem verwachten, zodat de Commissie ruimschoots voor de inbedrijfstelling ervan de nodige regelingen kan treffen.

Begin juli 2008 zal de hoofdcontractant voor de ontwikkeling bij de Commissie voorstellen indienen over het IT-servicemanagementplan, waarin zaken aan de orde komen als de vereiste profielen, het kwalificatieniveau van het personeel en de organisatorische eenheden voor het personeel van SIS II op de centrale locaties.

4.4. Beveiliging en gegevensbescherming

Vorbereidingen zijn aan de gang voor een gezamenlijk bezoek van personeel van de EDPS⁴ en de diensten van de Commissie aan het Support Operation Centre voor het netwerk in Bratislava. Dit bezoek zal plaatsvinden in oktober 2008.

Regelmatig worden bilaterale bijeenkomsten gehouden met EDPS-personeel en de diensten van de Commissie voor het bespreken van zaken in verband met SIS II. De komende maanden bereidt de Commissie zich voor op de inspectie door de Europese toezichthouder van de centrale faciliteit in Straatsburg. Deze inspectie moet plaatsvinden voor de eerste overbrenging van persoonsgegevens naar het centrale systeem van SIS II.

5. CONCLUSIES

De ontwikkeling van SIS II blijft een zeer veeleisende taak. Er is een begin gemaakt met de tests die de connectiviteit en de conformiteit van het centrale systeem van SIS II met de nationale systemen moeten waarborgen. De belangrijkste opgaven zijn momenteel de tijdige ontwikkeling van de conversiefaciliteit voor de migratie en de voortzetting van de diverse tests.

⁴ Europese toezichthouder voor gegevensbescherming.